

**Cofinancé par
l'Union européenne**

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ALGEMENE INFOSESSIE

VOOR PROJECTDRAGERS VAN SD 1.1, 2.1, 2.7 EN 4.3

'MAATREGELEN TER BESTRIJDING VAN FRAUDE EN ONREGELMATIGHEDEN'

**PROGRAMMA 2021-2027 VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST MET STEUN VAN
HET EUROPEES FONDS VOOR REGIONALE ONTWIKKELING (EFRO)**

9 FEBRUARI 2024

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE

DEEL I - DE STRIJD TEGEN FRAUDE EN ONREGELMATIGHEDEN

Cofinancé par
l'Union européenne

 www.international.brussels
RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
www.pdr.brussels

Rol van de Directie EFRO

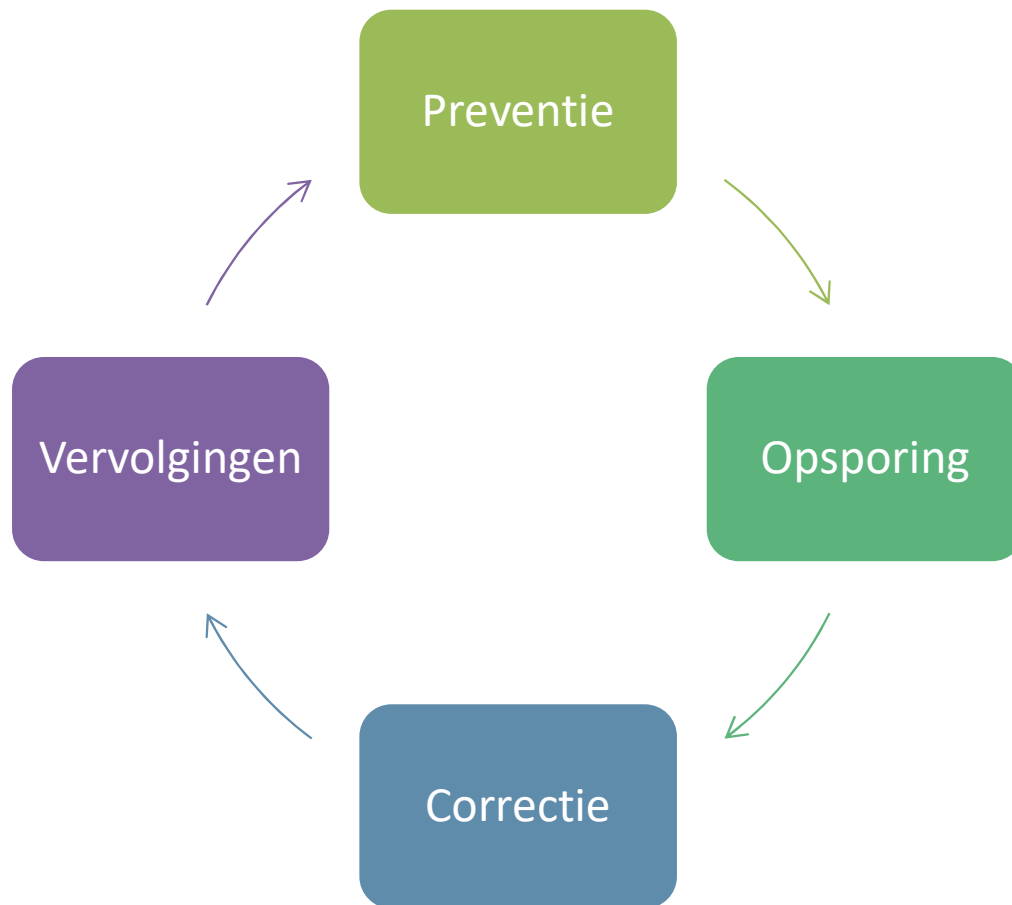
Als **beheersautoriteit** is de Directie EFRO verantwoordelijk voor:

- Selectie van activiteiten;
- Uitvoering van beheerscontroles;
- Effectieve en proportionele fraudebestrijdingsmaatregelen en -procedures;
- Preventie, detectie en correctie van onregelmatigheden;
- Bevestiging dat de ingeboekte uitgaven wettig en regelmatig zijn;
- Controles van de activiteiten ter plaatse;
- ...

Onregelmatigheden vs Fraude vs Corruptie

Onregelmatigheid	Fraude	Corruptie
<p><i>"Elke inbreuk op het Gemeenschapsrecht die bestaat in een handeling of een nalaten van een marktdeelnemer waardoor de algemene begroting van de Gemeenschappen of de door de Gemeenschappen beheerde begrotingen worden of zouden kunnen worden benadeeld, hetzij door de vermindering of het achterwege blijven van ontvangsten uit de eigen middelen, die rechtstreeks voor rekening van de Gemeenschappen worden geïnd, hetzij door een onverschuldigde uitgave."</i></p>	<p><i>Elke opzettelijke handeling of nalatigheid waarbij:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u><i>valse, onjuiste of onvolledige verklaringen of documenten worden gebruikt of overgelegd, met als gevolg dat middelen of activa afkomstig van de begroting van de Europese Gemeenschappen of van de door of voor de Europese Gemeenschappen beheerde begrotingen wederrechtelijk worden ontvangen of achtergehouden;</i></u> - <u><i>in strijd met een specifieke verplichting informatie wordt achtergehouden, met hetzelfde gevolg;</i></u> - <u><i>deze middelen worden misbruikt door ze voor andere doelen aan te wenden dan die waarvoor ze oorspronkelijk zijn toegekend;</i></u> 	<p><i>Misbruik van een (publieke) macht die is toevertrouwd voor privédoeleinden</i></p>

Cyclus om onregelmatigheden te bestrijden

Soorten controles

Administratieve controles	Controles ter plaatse
Systematisch	Vooraf gepland
Geen verplaatsing	Verplaatsing naar de projectlocatie
Controles van documenten	Werkelijkheid van de activiteiten
Vanaf de 1 ^e uitgegeven euro	Wanneer het project al goed gevorderd is

Controledekking

- De periode waarin uitgaven subsidiabel zijn en worden betaald;
- Verband tussen uitgaven en het project;
- Naleving van nationale en EU-regels;
- Geen dubbele subsidies;
- Toereikendheid van bewijsstukken en bestaan van een toereikend controlespoor;
- Correcte toepassing van vereenvoudigde kosten;
- Naleving van de regelgeving inzake overheidsopdrachten;
- Vorderingsstaat van het project gemeten aan de hand van indicatoren;
- Naleving van regelgeving op het gebied van staatssteun, duurzame ontwikkeling, gelijke kansen en non-discriminatie;
- Naleving van de bekendmakingsregels;
- ...

Controlekalender

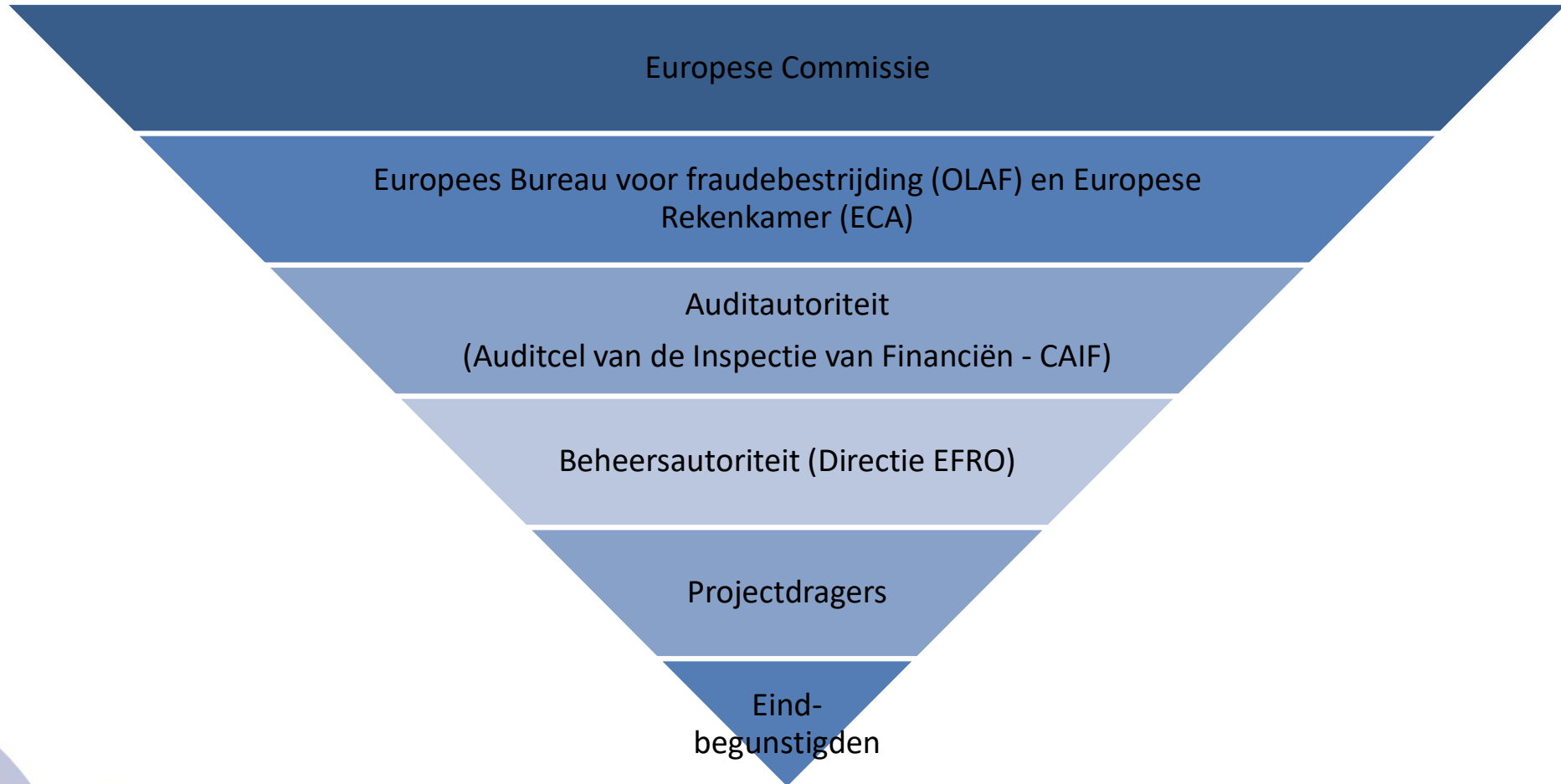
Tijdens de
selectie van
het project

Tijdens de
uitvoering
ervan

Na uitvoering
van de
activiteiten

De verschillende controle-instanties

Bij vermoeden van fraude en/of onregelmatigheden...

- Toepassing van **financiële correcties**;
- **Risico van opschorting van betaling** door de Europese Commissie;
- **Verplichting** tot kennisgeving aan het Europees Openbaar Ministerie;
- Kennisgeving aan het **Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF)**;

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE

DEEL II - BEHEER VAN BELANGENCONFLICTEN

Cofinancé par
l'Union européenne

 www.international.brussels
RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
www.pdr.brussels

Hoe een belangenconflict definiëren?

Alle situaties waarbij de "onpartijdige en objectieve uitoefening van de functies van een financiële actor of andere persoon in gevaar wordt gebracht als gevolg van familiebanden, persoonlijke relaties, politieke gezindheid of nationaliteit, economische belangen of elk ander **direct of indirect** persoonlijk belang".

Waarom belangenconflicten vermijden?

NEGATIEF	POSITIEF
Kan leiden tot een slecht beheer van de Europese fondsen	Bescherming van goed financieel beheer van EU-middelen
Schending van de beginselen van transparantie, gelijke behandeling en/of non-discriminatie die van toepassing zijn in de publieke sector	De onpartijdigheid waarborgen van de personen die betrokken zijn bij de toepassing van de Europese fondsen
Werpt een smet op de reputatie van de openbare diensten in het algemeen en op de Europese fondsen in het bijzonder	Het vertrouwen van het publiek in Europese en nationale overheden behouden

Wie is hierbij betrokken?

- Elke persoon of entiteit die onder het rechtsstelsel van de lidstaten valt en betrokken is bij de uitvoering van de EU-begroting.
 - Betrokkenheid bij de uitvoering van de begroting, belang van functies en nabijheid tot het besluitvormingsproces.
- Voorbeeld van een niet-betrokken persoon: een medewerker van de communicatieafdeling die alleen verantwoordelijk is voor het publiceren van projectoproepen.
- Voorbeeld van een betrokken persoon: ...

Enkele concrete voorbeelden

- De persoon (of zijn partner) voert tegelijkertijd consultancyactiviteiten uit, hetzij voor een consultancybedrijf of voor een derde die zijn diensten aanbiedt aan een consultancybedrijf, met betrekking tot het indienen van aanvragen voor EU-financiering;
- De persoon (of een lid van zijn/haar naaste familie) is direct of indirect eigenaar van een bedrijf dat EU-financiering aanvraagt;

Verplichtingen in het geval van belangenconflict (I)

- Invoering van preventieve maatregelen:
Alle situaties die objectief een belangenconflict geacht kunnen worden, moet worden onderzocht en opgelost zodat deze niet langer objectief als zodanig kan worden gezien.
- Zich onthouden van handelingen die de belangen van een persoon in conflict kunnen brengen met die van de Unie;
- Voorkomen dat belangenconflicten ontstaan in de functies waarvoor een persoon verantwoordelijk is;

Verplichtingen in het geval van belangenconflict (II)

- Passende maatregelen nemen om situaties te verhelpen die objectief als belangenconflict geacht kunnen worden:
 - Het '**geacht kunnen worden**' (perceptie) komt uit de wetgeving op de overheidsopdrachten
 - '**Objectief**': controleerbaar verband tussen de functies en het belang dat op het spel staat;

Verplichtingen in het geval van belangenconflict (III)

Als er een risico op belangenconflict bestaat, moeten de volgende maatregelen worden genomen:

1. Melding aan de leidinggevende;
2. Schriftelijke bevestiging van het bestaan van een BC door de leidinggevende.
3. Indien een belangenconflict effectief wordt vastgesteld, wordt de betrokken persoon van het werk verwijderd en worden andere passende maatregelen genomen in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving.

Wat betekent dat concreet?

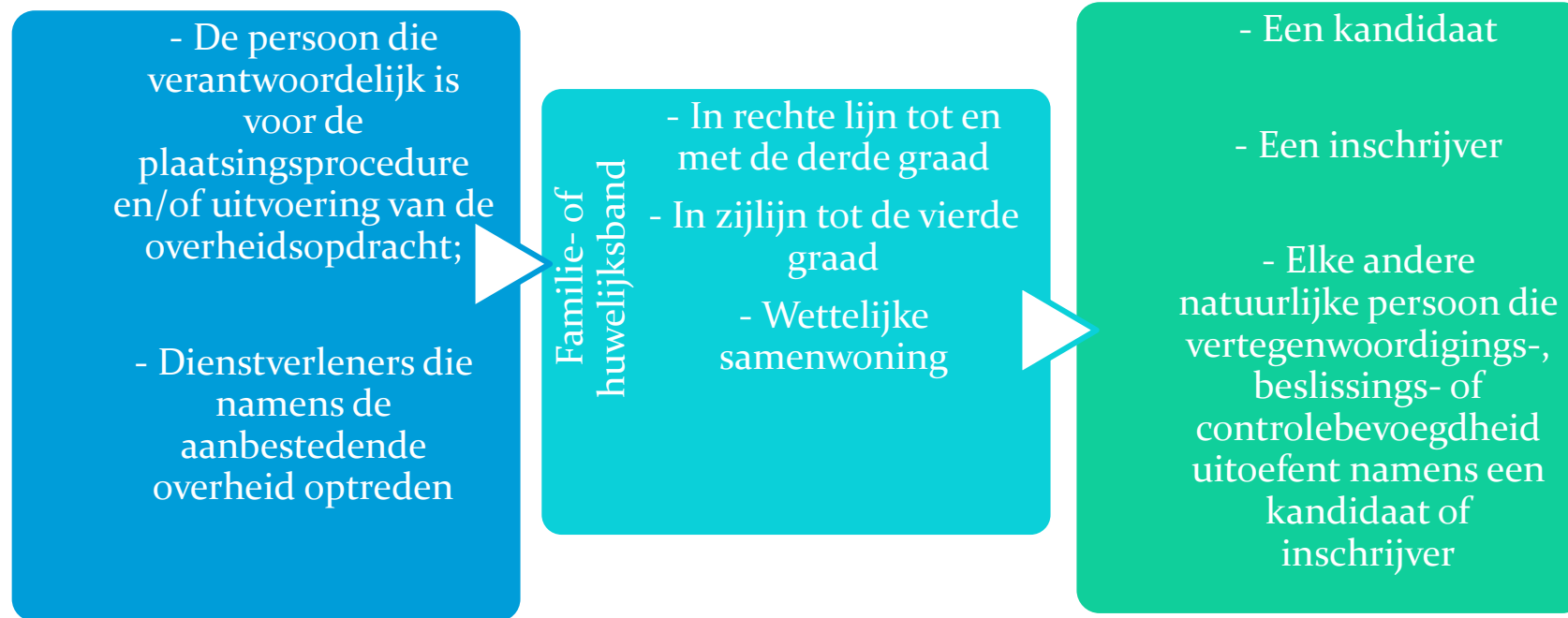
Controleer uw interne procedures en uw arbeidsovereenkomst (inclusief intern reglement) om na te gaan of er al maatregelen bestaan om belangenconflicten binnen uw organisatie te voorkomen.

Belangenconflicten bij overheidsopdrachten

Iedere natuurlijke of rechtspersoon die op enigerlei wijze met de aanbestedende overheid verbonden is en met een openbare dienst is belast, mag niet rechtstreeks of onrechtstreeks bij een overheidsopdracht betrokken zijn, indien hij persoonlijk of via een tussenpersoon in een belangenconflict met een kandidaat of inschrijver zou kunnen komen te verkeren.

GEVAL 1 - In het geval van verwantschap, huwelijk of wettelijke samenwoning

ONWEERLEGBAAR VERMOEDEN VAN BC!!!

Acties

Als één van deze situaties voorvalt, en dit ongeacht de exacte aard van de banden tussen de betrokken personen, dan heeft de persoon die de overheidsopdracht beheert **de verplichting zich terug te trekken.**

Deze wraking moet gebeuren door het bevoegde orgaan van de aanbestedende overheid **schriftelijk en onverwijld** op de hoogte te brengen van hun situatie.

GEVAL 2 - Als u een actieve vennoot, directeur of manager bent

Wanneer de persoon belast met (een deel van) het beheer van de overheidsopdracht, zelf of via een tussenpersoon:

- ofwel eigenaar, mede-eigenaar of actieve vennoot is van een van de kandidaat-bedrijven of inschrijvers;
- ofwel in rechte of in feite een vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid uitoefent over een van de kandidaat-bedrijven of inschrijvers

ONWEERLEGBAAR VERMOEDEN VAN BC!!!

Acties

Het kan gaan om een werknemer of lid van de aanbestedende overheid, maar evengoed om een dienstverlener die handelt in het kader van een andere overheidsopdracht.

De betrokken persoon moet **zich terugtrekken** uit het bevoegde orgaan van de aanbestedende overheid, **schriftelijk en onverwijld**, en dit ongeacht of deze functie werkelijk wordt uitgeoefend of niet.

GEVAL 3 - Als u een aandeel in het maatschappelijk kapitaal bezit

De persoon die deelneemt aan de gunning en/of uitvoering van de overheidsopdracht bezit **ten minste 5% van het aandelenkapitaal** van een bedrijf van een kandidaat of inschrijver.

WEERLEGBAAR VERMOEDEN VAN BC

Acties

Het kan gaan om een werknemer of lid van de aanbestedende overheid, maar evengoed om een dienstverlener die handelt in het kader van een andere overheidsopdracht.

De betrokken persoon moet de aanbestedende overheid inlichten over zijn/haar situatie. Aangezien dit vermoeden weerlegbaar is, zal de aanbestedende overheid geval per geval moeten bekijken of er al dan niet een risico bestaat op een belangenconflict en de nodige maatregelen treffen.

GEVAL 4 - Bij deelname aan de samenstelling van de betreffende opdracht

De toegang tot de plaatsingsprocedure van de overheidsopdracht wordt formeel gecontroleerd en beperkt voor elke kandidaat of inschrijver die:

- Ofwel zijn advies heeft gegeven aan de aanbestedende overheid, al dan niet in het kader van de voorafgaande raadpleging van de aanbestedende overheid ter voorbereiding van de gunning van de overheidsopdracht;
- Ofwel op een andere wijze heeft deelgenomen aan de voorbereiding van de plaatsingsprocedure van de overheidsopdracht;
- Ofwel een bedrijf is dat banden heeft met een persoon die een van de hierboven beschreven taken heeft vervuld. Deze band moet een rechtstreekse of onrechtstreekse overheersende invloed van het bedrijf op de persoon inhouden, of van de persoon op het bedrijf. Het bestaan van deze **overheersende invloed** wordt op weerlegbare wijze vermoed wanneer een bedrijf, rechtstreeks of onrechtstreeks, met betrekking tot een ander bedrijf:
 - Het grootste deel van het geplaatste kapitaal van het bedrijf bezit, of;
 - De meerderheid van de stemmen bezit die verbonden zijn aan de aandelen uitgegeven door het bedrijf, of;
 - Meer dan de helft van de leden van het bestuurs-, leidings- of controleorgaan van het bedrijf kan aanwijzen.

WEERLEGBAAR VERMOEDEN VAN BC

Acties

Schriftelijke uitnodiging aan de betrokken kandidaat of inschrijver om relevante bewijsstukken te verstrekken

Schriftelijke motivering moet binnen 12 dagen naar de AO worden gestuurd

Besluit van de AO om de kandidaat of inschrijver al dan niet uit te sluiten

-> Uitsluiting is alleen gepast als de betrokken persoon een voordeel heeft verkregen uit eerdere prestaties of uit zijn banden met een persoon die aan de opdracht heeft deelgenomen, waardoor de normale mededingingsvoorwaarden worden verhinderd of vervalst.

Andere acties

- Bij de plaatsingsprocedure
 - Mededeling van nuttige informatie aan de andere kandidaten of inschrijvers;
 - Bepalen van gepaste termijnen voor de ontvangst van de offertes;
 - Voor **opdrachten die voldoen aan de Europese drempels**, een schriftelijk verslag van de genomen maatregelen

GEVAL 5 - In het geval van een "draaideurconstructie"

Acties

Uitsluiting van de kandidaat of inschrijver
uit de plaatsingsprocedure

GEVAL 6 - Als een lid van de AO deelneemt aan een overheidsopdracht als kandidaat of inschrijver

MOGELIJK INDIEN:

- **De betrokkene niet deelneemt aan beslissingen die worden genomen door het bevoegde orgaan van de aanbestedende dienst in verband met de opdracht;**
- **Het is niet bewezen dat de betrokkene de beslissingen van het bevoegde orgaan partijdig heeft beïnvloed of heeft gepoogd dit te doen.**

GEVAL 7 - Bij toepassing van andere regels eigen aan de betrokken instelling

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE

Cofinancé par
l'Union européenne

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE

Andere mogelijke acties

- Bij de plaatsingsprocedure
 - > Annulering van de plaatsingsprocedure voor de overheidsopdracht
- Bij de uitvoeringsprocedure
 - > Annulering van de toewijzingsbeslissing inzake de overheidsopdracht

Aanbeveling: schriftelijk verslag van de genomen maatregelen en hun rechtvaardiging

ACTIE OPGELEGD DOOR DE DIRECTIE EFRO

VERKLARING VAN AFWEZIGHEID VAN BELANGENCONFLICT

- Wat? Een tool om belangenconflicten te voorkomen
- Wie? Elke persoon die deelneemt aan een van de fasen van de overheidsopdrachtprocedure
- Wanneer? In alle fasen van de plaatsingsprocedure voor overheidsopdrachten (voorbereiding, evaluatie, opvolging en sluiting).

SANCTIES

- Administratieve sancties tegen de aanbestedende dienst -> **Financiële correctie van 100%**
- Disciplinaire sancties tegen het personeelslid van de aanbestedende dienst -> **In overeenstemming met de deontologische regels**
- Strafrechtelijke sancties voor het personeelslid van een aanbestedende dienst, of zelfs voor de inschrijver -> **artikelen 33 en 245 van het Strafwetboek**
- Civielrechtelijke en publiekrechtelijke sancties tegen de dienstverlener-> **geen betaling voor prestaties en uitsluiting van de dienstverlener van toekomstige overheidsopdrachten voor een bepaalde periode.**

DOCUMENTATIE

- Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 tot vaststelling van de financiële regels (hierna 'FR 2018')
- Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG
- MEDEDELING VAN DE COMMISSIE - Richtsnoeren voor het vermijden van en omgaan met belangenconflicten overeenkomstig het financieel reglement (2021/C 121/01)
- Identificatie van belangenconflicten in openbare aanbestedingsprocedures betreffende structurele acties - Een praktische gids voor beheerders, opgesteld door een groep deskundigen uit de lidstaten, gecoördineerd door OLAF-eenheid D2 - Fraudepreventie
- VERKLARING VAN NIET-BESTAAND BELANGENCONFLICT - ORIËNTATIENOTA

Cofinancé par
l'Union européenne

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE

DANK U VOOR UW AANDACHT!

www.efro.brussels

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE